

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Природничо-географічний факультет

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОЇ НАУКИ

Збірник статей студентів природничо-географічного факультету
МДПУ імені Богдана Хмельницького

ВИПУСК II

Мелітополь – 2019

УДК 1+55+37+9
А 43

А 43 Актуальні проблеми вітчизняної науки: Збірник статей студентів природничо-географічного факультету МДПУ імені Богдана Хмельницького. Випуск II / За ред. Л. М. Донченко, С.І. Пачева. Мелітополь: МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2019. 174 с.

Матеріали доповідей подано в авторській редакції. Погляд редакційної колегії збірника не завжди співпадає з позицією авторів опублікованих матеріалів. Автори повністю відповідають за стилістику, точність наведених фактів, цитат, власних імен, дат та інших відомостей.

© Автори статей, 2019.
© Мелітопольський
державний педагогічний
університет імені Богдана
Хмельницького, 2019.

ЗМІСТ

Бессараб В.А. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТЕРИТОРІЇ НИЖНЬОДНІСТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	6
Білокобила М.О. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	10
Блищик М., Передерій Д., Шелудько О. ФЕСТИВАЛЬНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ	13
Бородіна К.О. ЄВРОПЕЙСЬКА ПОЛІТИКА ІСПАНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ В ЧАСИ ПРАВЛІННЯ ФІЛІПА ІІ	17
Будей П. ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА	22
Гладкий Д. ІСТОРИОГРАФІЯ ВИВЧЕННЯ ІСТОРИЧНИХ ПОГЛЯДІВ М.ДРАГОМАНОВА	25
Горбань С., Придьма А. РОЛЬ НЕСТАНДАРТНИХ УРОКІВ З ГЕОГРАФІЇ У СУЧАСНІЙ ШКОЛІ	29
Григоренко М., Луконіна Ю. ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ НА ТЕРИТОРІЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ	33
Донцова К.С. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГІДРОГРАФІЧНОЇ МЕРЕЖІ ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я	36
Ейтінгер О.С. СУЧАСНА ДИНАМІКА БЕРЕГОВОЇ ЗОНИ В РАЙОНІ АРАБАТСЬКОЇ СТІЛКИ	39
Жук Д.В. ДІЯЛЬНІСТЬ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА У МІСТІ ВОЛНОВАХА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	44

Кафо С. В. ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ НООСФЕРНОЇ КОНЦЕПЦІЇ В. ВЕРНАДСЬКОГО ЯК СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	47
Кирєєв К.Є. МЕТОДИЧНІ ВИМОГИ ДО МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ В ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	53
Ковальчук А., Начосна В. РОЗВИТОК ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	57
Кожасєва А.С. ФАКТОРИ, ЩО ОБУМОВЛЮЮТЬ РОЗВИТОК АБРАЗЙНО-ЗСУВНИХ БЕРЕГІВ НА ПІВНІЧНОМУ УЗБЕРЕЖЖІ АЗОВСЬКОГО МОРЯ ...	61
Козинець В.С. ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ СИСТЕМ ПІВНОЧІ ТА ПІВДНЯ У 1820-Х РОКАХ	70
Кремень В.В. ХАРАКТЕРИСТИКА ГЕОГРАФІЧНОГО ЗМІСТУ БАНКНОТ КРАЇН ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ	73
Младьонов І.М. ЕКОНОМІЧНІ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ В ДОБУ ПЕРЕБУДОВИ	76
Мусна А.С. ПОЛІТИЧНИЙ ПОРТРЕТ ТОМАША МАСАРИКА.....	81
Мусієнко В.М. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ В РІЗНІ ВІКОВІ ПЕРІОДИ	84
Непша Я.Ю. СУЧАСНІ ЕКЗОГЕННІ ГЕОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ	89
Оніщенко С.С. СТАН ТА ВИКОРИСТАННЯ МІНЕРАЛЬНО-СИРОВИННОЇ БАЗИ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	92
Оношко А.О. ХАРАКТЕРИСТИКА АРХИЗЬКОГО ТУРИСТИЧНОГО МІКРОРАЙОНУ	96
Передрій Д.О. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КЛІМАТУ КУОРТУ КИРИЛІВКА	99
Пласкальна К. ХАРАКТЕРИСТИКА РИНКУ ПРАЦІ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	104

Прохорова Д. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИДАТНОСТІ РІЧОК УКРАЇНИ ДЛЯ ВОДНОГО ТУРИЗМУ	107
Сагдієва І.І., Панченко А.Ю., Передерій Д.М. СТАНОВЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ РЕКРЕАЦІЇ ТА ТУРИЗМУ УКРАЇНИ	110
Саприкін В.В. СИСТЕМА ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ	114
Склярів Р. В. ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕМОГРАФІЧНИХ ПРОБЛЕМ МЕЛІТОПОЛЯ ЯК СКЛАДОВОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИСТЕМИ МІСТА	118
Галдікіна О. Р. ЗАПРОВАДЖЕННЯ ХРИСТИЯНСТВА НА ТЕРИТОРІЇ БОЛГАРІЇ	121
Терзієв В.М. ПОЛІТИЧНА КОНФРОНТАЦІЯ МІЖ АНГЛІЄЮ І ФРАНЦІЄЮ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ...	124
Устименко І.О. ХАРАКТЕРИСТИКА НЕТРАДИЦІЙНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТТІ	129
Чопик Д.І. СУЧАСНИЙ СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ м. ЗАПОРІЖЖЯ	132
Шелудько О.М. СТРУКТУРА ТА ОБСЯГИ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ	135
Ситнеко М. ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА СОЦІАЛЬНИЙ-ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН УЗБЕРЕЖЖЯ АЗОВСЬКОГО МОРЯ	140
Абраменко О., Арапан М., Тонка Н. СУЧАСНА ДІЯЛЬНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ UNWTO ДЛЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В СВІТІ..	146
Денисенко В., Турецька А. ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ЛАНДШАФТО-ЗНАВСТВА ЯК НАУКОВОГО НАПРЯМУ	149

Дядік О. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	153
Кириєнко Ц., Німич І., Боярський М. ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ГОСПОДАРСТВА У ТЕРИТОРІАЛЬНО-ТУРИСТИЧНИХ КОМПЛЕКСАХ УКРАЇНИ	158
Рибалкіна К., Згоба М., Бабіцька О. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПОВОДЖЕННЯ З ТВЕРДИМИ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	161
Кожасва А.С. ГІДРОГЕОЛОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСІВ ПІДЗЕМНИХ ВОД БУЧАЦЬКИХ ВІДКЛАДІВ МЕЛІТОПОЛЬСЬКОЇ ДІЛЯНКИ МЕЛІТОПОЛЬСЬКОГО МІСЬКОГО ВОДОЗАБОРУ	165
Верхова К.О. БАЛКИ ЯК ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ НИЖНЬОДНІПРОВСЬКОГО ЕКОКОРИДОРУ	170

СУЧАСНИЙ СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ м. ЗАПОРІЖЖЯ

Чоник Д.І.,

студентка ІІМ курсу, спеціальність

014.07Середня освіта (Географія)

(науковий керівник –

к. г. н., доц. Гришко С.В.)

Запоріжжя – це промисловий регіон України, в якому налічується кілька тисяч великих промислових підприємств, виробничо-промислових об'єднань і підприємств паливно-енергетичного комплексу, гірничодобувної, металургійної, хімічної промисловості, важкого машинобудування, будівельної галузі, а також агропромислового комплексу. Місто забезпечує значну частину промислового виробництва України, причому в найбільш екологічно небезпечних галузях.

Місто Запоріжжя – одне з найбільш забруднених міст України через його промисловість, яка обумовлена наявністю і високою концентрацією підприємств чорної і кольорової металургії, теплоенергетики, атомної енергетики, хімії, машинобудування. Наслідком цього всього є значна забрудненість повітряного басейну, земельних та водних ресурсів, а також накопичення значної кількості небезпечних промислових і побутових відходів.

За даними Державної служби статистики України, за обсягами викидів забруднюючих речовин в атмосферу від стаціонарних джерел забруднення Запорізька область посідає четверте місце після Донецької, Дніпропетровської та Івано-Франківської областей, що складає 6,8% від загального обсягу викидів по Україні. Відмічається високий показник забруднюючих речовин і парникових газів у Запорізькому регіоні від транспорту, який становить 4,6% і займає восьме місце по Україні.

У Запорізькій області з різних причин рівень смертності серед населення значно вище загальнодержавних показників.

Ситуація за останні 5 років практично не змінилася. Кожне 5-е дослідження (приблизно 20%) доводить, що у м. Запоріжжя є перевищення гранично допустимих концентрацій (ГДК) хімічних сполук, а саме: фенолу, сірчаних сполук (сірководень, сірковуглець, сірчаний ангідрид), пилу (табл. 1) [3].

Таблиця 1

Найбільші середні і максимальні концентрації забруднюючих речовин (в кратності ГДК) в атмосферному повітрі м. Запоріжжя за 2011-2016 рр. [3]

Забруднююча речовина	Міс то	ГДК, мг/м ³		Середня концентрація ГДК	Максимальна з разових концентрацій ГДК
		Максимально разова	Середньодобова		
1	2	3	4	5	6
Пил	Запоріжжя	0,5	0,15	0,1	2,6
Двооксид сірки		0,50	0,05	0,2	0,05
Двооксид азоту		0,20	0,04	2,5	2,4
Оксид азоту		0,40	0,06	1,2	0,5
Оксид вуглецю		5	3	0,3	1,6
Формальдегід		0,035	0,003	2,0	0,4
Фенол		0,01	0,003	2,0	3,0
Фтористий водень		0,02	0,005	0,0	0,05
Хлористий водень		0,20	0,20	2,0	0,8
Розчинені сульфати		-	-	-	-
Сірководень		0,008	-	-	1,0

Надзвичайно важливим фактором, що істотно впливає на територіальну організацію соціально-економічного життя і ефективність виробництва, є екологічна обстановка. В останні десятиліття в Україні вона істотно погіршилася. Одними з основних факторів, що вплинули на екологічну ситуацію країни, є розвиток добувної та переробної промисловості при застарілих технологіях і пов'язана з цим надмірна урбанізація багатьох районів, не виключенням є і м. Запоріжжя.

Основними забруднюючими речовинами є пил і газоподібні відходи: оксид вуглецю, діоксид сірки, оксиди азоту, аміак та ін. Тепло, яке надходить до атмосфери від промислових підприємств, котельнь і транспорту, також істотно впливає на фізичний стан довкілля. У м. Запоріжжя постійно реєструються перевищення ГДК речовин, що забруднюють атмосферу [1-3].

За даними Головного управління статистики у Запорізькій області за 2018 рік, у Заводському районі найвищий рівень забруднення атмосферного повітря від стаціонарних джерел забруднення (92,6%). Менш забрудненими районами є: Олександрівський (0,3%), Хортицький (0,4%), Дніпровський (0,6%), Вознесенівський (1,7%) і Шевченківський (3,9%) (рис.1).

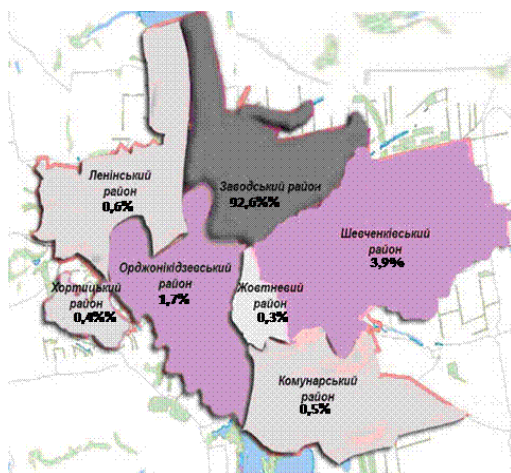

Рис. 1. Забруднення атмосферного повітря м. Запоріжжя за районами

Разом з тим, основною причиною забруднення атмосферного повітря м. Запоріжжя залишаються застарілі технології й устаткування, на базі яких функціонують підприємства і які не можуть забезпечити дотримання сучасних екологічних норм. Очисні споруди підприємств уловлюють, в основному, тільки пил, у той час як найбільш шкідливі сполуки – окисли азоту, вуглецю, фенол, сірчані, фтористі сполуки та ін. – викидаються без очищення [2].

Отже, саме підприємства повинні вирішувати проблеми навколишнього середовища, пов'язані з їх виробничою діяльністю, а державні кошти повинні використовуватися на вирішення глобальних проблем територій. Запорізька область є однією з найбільш забруднених областей України через її промисловий потенціал, який обумовлений наявністю і високою концентрацією підприємств чорної і кольорової металургії, теплоенергетики, атомної енергетики, хімії, машинобудування. Наслідком цього є велика забрудненість повітряного басейну, земельних та водних ресурсів, а також накопичення значної кількості небезпечних промислових і побутових відходів.

Список використаних джерел

1. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Запорізькій області у 2016 році. URL: <https://menr.gov.ua/news/31778.html>.
2. Твоє майбутнє – земля за порогами. Запоріжжя : Дніпровський металург, 2016. 242 с.
3. Твоє майбутнє – земля за порогами. Запоріжжя : Дніпровський металург, 2018. 248 с.

УДК 901.2 (477.7)

СТРУКТУРА ТА ОБСЯГИ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ

Шелудько О.М.,

*студент III курсу, спеціальність
014.07 Середня освіта (Географія)
(науковий керівник –
ст. викл. Іванова В.М.)*

Запорізька область входить до числа регіонів України, які складають основу її індустріального потенціалу.

В області зосереджені практично всі основні галузі промисловості, серед яких провідне місце займають електроенергетика, металургія, машинобудування,